

Ifj. Korhecz Tamás

∴ Magyar Nemzeti Tanács – Dr. Lazar Vrkatić Jogi és Üzleti Tanulmányok Főiskola –
∴ EDUCONS Egyetem, Újvidék–Kamanc
∴ korhecz@tippnet.rs

A NEMZETI KISEBBSÉGEK POLITIKAI SZERVEZŐDÉSE SZERBIÁBAN ÉS ANNAK SIKERESSÉGE A 2012. ÉVI ÁLTALÁNOS VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYEINEK AZ ISMERETÉBEN

*The Political Organization of Minorities in Serbia and its Results in
View of the 2012 General Elections*

A többnemzetiségű államokban – amilyen Szerbia is – a népi szuverenitáson alapuló demokrácia fontos eleme, hogy a különböző nemzetiségek aktívan részt vegyenek a választási folyamatban, és megfelelő módon legyenek képviselve a közvetlenül megválasztott képviseleti szervezetekben. Szerbiában különböző választott hatalmi testületek léteznek: országos szinten a Nemzetgyűlés, tartományi szinten Vajdaság AT Képviselőháza, önkormányzati szinten a városi és községi képviselő-testületek, valamint a közvetlenül választott nemzeti tanácsok. A politikai részvétel fontos elemét képezik a politikai pártok és szervezetek. Ezen tanulmány azt vizsgálja, milyen mértékben vesznek részt a szerbiai nemzeti kisebbségek a választási folyamatban, rendelkeznek-e autentikus képviselettel a közvetlenül megválasztott hatalmi szervezetekben. Kitér a kisebbségi pártok jogi helyzetére, a regisztrált kisebbségi pártok struktúrájára, valamint eredményeire a 2012-es választásokon. Ismerteti azokat a törvényes megoldásokat, amelyek azt hivatottak biztosítani, hogy a kisebbségek a hatalom minden szintjén rendelkezzenek autentikus politikai képviselettel, ugyanakkor kritikusan elemzi a meglévő rendszer hiányosságait.

Kulcsszavak: nemzeti kisebbségek, politikai pártok, választások, parlamenti képviselet

I.1. BEVEZETŐ – TÉMAFELVETÉS

Ezen tanulmány célja, hogy ismertesse és értékelje azon jogi és politikai kereteket, amelyek elősegíteni és serkenteni hivatottak a Szerbiában élő nemzeti kisebbségek részvételét a választási folyamatokban, illetve biztosítani ezeknek a közösségeknek a legitim képviseletét a választott állami szervezetekben, a képviselő-testületekben. Ennek keretében külön vizsgálni és elemezni szeretnénk a nemzeti

kisebbségi politikai pártok helyzetét és szerepét a választási folyamatban, különös tekintettel a 2012. évi általános választások eredményeinek ismeretében. Célunk választ keresni arra a kérdésre is, hogy a nemzeti kisebbségek politikai pártjai milyen mértékben képviselik az adott nemzeti közösséget, illetve mennyire képesek mobilizálni az adott közösséget a választási folyamatokban.

I.2. A NEMZETI KISEBBSÉGEK POLITIKAI KÉPVISELETÉNEK KÉRDÉSE – A PARLAMENTI KÉPVISELET FONTOSSÁGA

A népfelség elvén működő képviseleti demokrácia olyan választási rendszer kiépítését követeli meg, amely biztosítja a polgárok tömeges és hatékony részvételét a választási folyamatban. Kívánatos, hogy a képviseleti szerv a lehető legnagyobb mértékben kifejezze a választói testület sokszínűségét, a szuverenitást gyakorló választott képviselők képviseljenek minden releváns társadalmi csoportot: nemek, korosztályok, gazdasági erő és természetesen nemzeti, kulturális, nyelvi vonatkozásban is (SZÉKELY 2009: 221). Ez megköveteli azt is, hogy ezen csoportok tagjai is képviselőkkel rendelkezzenek a választott törvényhozásokban. A nemzeti kisebbségek megfelelő képviseletének a biztosítása megfelelő jogi megoldásokat, politikai kereteket tesz szükségessé. Ezek nélkül a nemzeti kisebbségek a nagyobb lélekszámú kisebbségek is – (autentikus) képviselet nélkül maradhatnak, még akkor is, ha a jogszabályok közvetlenül nem diszkriminálnak, és ha biztosított az általános választói jog. A választási rendszert úgy is megtervezhetik, hogy az a szabad választások ellenére is gyakorlatilag lehetetlenné tegye a kisebbségek képviseletét. Ilyen az úgynevezett „gerrymandering”, azaz a választói kerületek határainak olyan manipulatív és mesterséges meghatározása, amely bizonyos csoportok esetében – például a nemzeti kisebbségeknek – nem teszi lehetővé a jelöltek győzelmét. Továbbá, ilyen intézkedés a kisebbségi nyelv mellőzése a választási folyamatban, olyan jelölési feltételek előírása, amelyeknek a nemzeti kisebbségek jelöltjei nem tudnak megfelelni, a kisebbségi pártok létrehozásának a tilalma vagy megnehezítése stb. Ezzel ellentétesen, létezik számos olyan intézkedés, amely serkentheti a nemzeti kisebbségek részvételét, jelöltjeinek esetleges bejutását a törvényhozásba. Ilyen intézkedés lehet a részarányos választási rendszer bejutási küszöb nélkül, a nemzeti kisebbségek számára biztosított garantált parlamenti helyek rendszere, vagy a nemzeti kisebbségi politikai pártok létrehozására, a jelölésre és választási részvételére vonatkozó különböző kedvezmények rendszere (PAJVANČIĆ 2008: 48). A különféle nemzetközi egyezmények és ajánlások arra serkentik a soknemzetiségű országokat, hogy a választási rendszerükön keresztül biztosítsák a nemzeti kisebbségek hatékony részvételét a választásokon és a választott törvényhozási szervekben. Különösen nagy jelentősége van az Európa Tanács Keretegyezményének a nemzeti kisebbsé-

ségek védelméről (BASTA P. FLAJNER 2009: 41–46). Ugyancsak jelentős soft-law kötelezettségeket írnak elő az EBESZ különböző dokumentumai, elsősorban a Kisebbségi Főbiztos lundi ajánlásai.¹ Mindazonáltal nem beszélhetünk egységes nemzetközi standardokról erre vonatkozóan. Jól szemlélteti ezt a helyzetet az a tény, hogy magában az Európai Unióban is tarka képet mutatnak egyes országok választási rendszerei. Szlovéniában például az őshonos magyar és olasz kisebbség tagjai két szavazattal rendelkeznek. Egyrészt megválaszthatják saját parlamenti képviselőjüket (garantált parlamenti hely), másrészt szavazhatnak az országos pártok jelöltjeire (GYŐRI–SZABÓ 2007: 313–314). Horvátországban ugyancsak létezik a garantált parlamenti helyek intézménye, azzal, hogy a regisztrált kisebbségi szavazóknak választaniuk kell, hogy a kisebbségi jelöltekre szavaznak, vagy az országos listák egyikére (TATALOVIC 2005: 53–54). Horvátországban a szerb nemzeti kisebbségnek három, a magyar és az olasz nemzeti kisebbségnek egy-egy, a cseh és a szlovák nemzeti kisebbségnek egy közös jelöltje van, míg a többi elismert nemzeti kisebbség közösen választ ugyancsak egy képviselőt a horvát Száborba (TATALOVIC 2005: 116). Amíg a szlovén és a horvát jogi szabályozás a közösségi támogatástól (szavazatszámától) függetlenül külön parlamenti helyet biztosít egyes nemzeti kisebbségeknek, addig az Európai Unió két másik tagállama, Szlovákia és Magyarország (beleértve a 2010. évi választásokat) semmilyen kedvezményt sem biztosított a nemzeti kisebbségek parlamenti képviseletének. A két véglet között helyezkedik el Németország és Románia, ahol a kisebbségi pártok és szervezetek jelöltjei az általánosan megkövetelt szavazatszámánál kisebb támogatás esetében is mandátumhoz juthatnak a választott törvényhozásokban (SZÉKELY 2009: 231, 256–257).

I.3. DEMOKRATIKUS VÁLASZTÁSOK SZERBIÁBAN – KÉPVISELETI SZERVEK A HATALOM NÉGY SZINTJÉN – KEDVEZMÉNYEK A NEMZETI KISEBBSÉGI POLITIKAI PÁRTOK SZÁMÁRA (A TOVÁBBIAKBAN: NKPP)

Szerbiában az Alkotmány és a vonatkozó törvények értelmében négy hatalmi szinten léteznek közvetlenül választott képviselő-testületek. Ezek a Szerbiai Népképviselőház, Vajdaság Autonóm Tartomány Képviselőháza, a helyi önkormányzatok (városok és községek) választott képviselő-testületei, valamint a nem területi alapon közvetlenül megválasztott szerveződő nemzetiségi önkormányzatok, a választott nemzeti tanácsok.²

¹ A lundi ajánlások magyar szövege elérhető a következő címen: http://www.osce.org/documents/hcnm/1999/09/2698_hu.pdf.

² A Szerb Köztársaság Alkotmánya, a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 98/2006. szám, 100. szakasz, 180. szakasz és 75. szakasz.

A vonatkozó jogszabályok kedvezményeket biztosítanak a nemzeti kisebbségekhez tartozó választók és az NKPP-k számára annak érdekében, hogy a nemzeti kisebbségek képviselői jussanak a választott képviselő-testületekben. Ezek a megerősítő rendelkezések és kedvezmények hasonló módon jelen vannak a hatalom minden szintjén, és mindenekelőtt a kisebbségi nyelv használatának szavatolását jelentik a választási folyamatban, valamint az NKPP-k számára a kedvezményes mandátumszerzést. A szerbiai Népképviselőház megválasztása esetében – amelynek 250 képviselőjét részarányos választási rendszerben választják meg ún. pártlistás rendszerben – ez a kedvezmény abban nyilvánul meg, hogy az NKPP-i által állított listáknak nem szükséges megszerezniük az összes szavazat legalább 5%-át annak érdekében, hogy képviselői helyet szerezzenek, hanem annyi szavazatot, ami elegendő egy képviselő megválasztásához (ún. „természetes küszöb”).³ Ez a szavazatszám hozzávetőlegesen 0,4%, és a választási részvételtől függően körülbelül 10–15 ezer szavazatot jelent. Hasonló kedvezményt biztosít a tartományi képviselőházi választásokat szabályozó tartományi rendelet is⁴, azzal, hogy a tartományi képviselőház mindössze 60 képviselőjét választják meg részarányos választási rendszerben, ami azt eredményezi, hogy ebben az esetben a természetes küszöb magasabb, azaz az NKPP-nek több mint 1,5%-os eredményt kell elérniük a képviselői mandátum megszerzéséhez. Itt kell megemlíteni, hogy míg az országos törvényhozás esetében a listaállításnál az NKPP-nek ugyanannyi támogatói aláírást kell szereznük, mint a többi pártnak (10 000), addig a tartományi választásokon 6000 aláírás helyett 3000-et.⁵ Ami az önkormányzati képviselők megválasztását illeti, a NKPP-k számára biztosított kedvezmények gyakorlatilag azonosak mint az országos választások esetében, azaz a NKPP-k jelöltlistái mandátumhoz juthatnak akkor is, ha nem szerzik meg az adott önkormányzatban leadott szavazatok 5%-át sem. A természetes küszöb azonban itt nagyon változó, hiszen az önkormányzatok képviselő-testületeiben 19–90 képviselő van, így a természetes küszöb 1%-tól akár 4%-ig is terjedhet.

³ A népképviselők választásáról szóló törvény. Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 35/2000, 18/2004, 101/2005, 36/2011. számok, 81. szakasz.

⁴ Képviselőházi rendelet a tartományi képviselők választásáról Vajdaság Autonóm Tartomány Képviselőházába, Vajdaság Autonóm Tartomány Hivatalos Lapja, 3/2012. szám, 75. szakasz.

⁵ Képviselőházi rendelet a tartományi képviselők választásáról Vajdaság Autonóm Tartomány Képviselőházába, Vajdaság Autonóm Tartomány Hivatalos Lapja, 3/2012. szám, 54. szakasz.

I.4. A NEMZETI KISEBBSÉGEK POLITIKAI SZERVEZETEI SZERBIÁBAN ÉS AZOK TÁMOGATOTTSÁGA A 2012. ÉVI VÁLASZTÁSOKON – MAGYAR SZEMSZÖGBŐL

A fentiekben felvázolt kedvezményeket, amelyek elsősorban a könnyebb mandátumszerzést (természetes küszöb), esetenként pedig a jelöltállítást is érintik, az NKPP-k vehetik igénybe. A politikai pártokról szóló 2009. évi törvény értelmében a nemzeti kisebbségi politikai párt az a politikai párt, amelynek a tevékenysége különösen egy nemzeti kisebbség érdekeinek képviselését, valamint jogainak a védelmét célozza meg az alkotmánnyal, törvénnyel és a nemzetközi standardokkal összhangban, és ezt alapító okiratában, programjában és alapszabályában is így szabályozta.⁶ Az NKPP-t így tartják nyilván, és ezen pártok megalapításához az egyébként szükséges 10 000 alapító tag helyett 1000 polgár betagosodása is elegendő.⁷ Az igen szigorú pártalapítási követelmények és az NKPP-inak biztosított jelentős kedvezmény hatására a bejegyzett politikai pártok száma megtizedelődött a 2009-es állapotokhoz képest, ugyanakkor az NKPP-k száma nőtt. 2012 augusztusával bezárólag 91 politikai párt lett bejegyezve, ebből 53 NKPP! A pártnyilvántartást áttekintve megállapíthatjuk, hogy ebben a pillanatban hat magyar bejegyzett politikai párt működik Szerbiában: a Vajdasági Magyar Szövetség (a továbbiakban VMSZ), a Vajdasági Magyar Demokrata Párt (a továbbiakban VMDP), a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége (a továbbiakban VMDK), a Magyar Polgári Szövetség (a továbbiakban MPSZ), Magyar Remény Mozgalom (a továbbiakban MRM), valamint a 2012 derekán megalakult Magyar Egység Párt (a továbbiakban MEP).⁸ A hat magyar NKPP mellett a többi nemzeti kisebbség is számos pártot alapított: a bosnyákok 12-t, az albánok és a romák hatot-hatot, a vlachok 3-at, a szlovákok és a horvátok kettőt-kettőt, de alakítottak politikai pártokat a román, a rutén, a montenegrói, a macedón, a bolgár, a bunyevác és az orosz közösség tagjai is.⁹

Az NKPP-k nagy számával nincs arányban azok sikeressége, és relatív támogatottsága a 2012 májusában megtartott általános választásokon. A szerbiai népképviselőházi választásokon mindössze négy NKPP tudott önálló választási listát indítani, és ezek közül három szerzett parlamenti mandátumot. A VMSZ ötöt (68 323 szavazattal), a bosnyák Szandzsáki Demokratikus Akció Párt kettőt (27 708 szavazattal), míg a vlach NKPP-ként bejegyzett Egyik sem a felkínált

⁶ A politikai pártokról szóló törvény, Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 36/2009. szám, 3. szakasz.

⁷ Ibid. 9. szakasz.

⁸ Izvod iz registra političkih stranaka. Letöltve a <http://www.drzavnauprava.gov.rs/article.php?id=784> honlapról 2012 szeptemberében.

⁹ Ibid.

opciók közül egyet (22 905 szavazattal).¹⁰ A Montenegrói Párt nem szerezte meg az egy mandátumhoz szükséges választói támogatást (3855 szavazatot szerzett). Koalícióban két NKPP-t tömörítő lista indult és szerzett egy-egy képviselői helyet: a preševói albán pártokat tömörítő koalíció (13 384 szavazatot szerzett), valamint a Mindannyian Együtt koalíció, amelyet bosnyák, magyar, horvát, szlovák és más kisebbségi pártok alakítottak, és nagyobb támogatottságot csupán Szandzsákbán szerzett (24 993 szavazattal).¹¹

A vajdasági tartományi képviselőházi választásokon önálló listát három NKPP tudott indítani, de a hatvan helyből csupán a VMSZ szerzett négy parlamenti mandátumot (62 275 szavazatot szerezve), az MRM (5991 szavazattal) és a Montenegrói Párt (2635 szavazattal) a választási küszöböt sem tudta elérni.¹² A tartományi választásokon indult a Mindannyian Együtt kisebbségi koalíció is, amelynek listavezetője az MPSZ elnöke, Rác Szabó László volt, de ez a lista sem érte el a természetes küszöböt, és mandátum nélkül maradt (4842 szavazatot szerzett). Egyéni jelöltet több NKPP is indított, de kizárólag a VMSZ tudott mandátumot szerezni három észak-bácskai választási körzetben.¹³

Csakúgy mint a felsőbb hatalmi szintek esetében, a 2012-es helyi önkormányzati választások eredményei is – a VMSZ kivételével – NKPP-k szerény teljesítményéről és relatív támogatottságáról tanúskodnak. Vajdaság Autonóm Tartományban önálló önkormányzati választási listát a magyar NKPP-ken kívül csak elvétve indítottak a kisebbségi pártok, a magyar pártok közül pedig kizárólag a VMSZ tudhat maga mögött jelentős közösségi támogatást. A legsikeresebb magyar párt a magyarok által nagyobb számban lakott önkormányzatok mindegyikében önálló jelöltlistát indított, és több mint 20 önkormányzatban 118 helyi képviselői helyhez jutott. A magyarok által legnagyobb számban lakott önkormányzatokban a következő eredményeket jegyezte a VMSZ: Szabadkán 16 helyet szerzett a 67 tagú városi képviselő-testületben, Zentán 12-t a 29-ből, Topolyán 16-ot a 41-ből, Magyarkanizsán 11-et a 29-ből, Csókán 9-et a 25-ből, Kishegyesen 8-at a 25-ből, Óbecsén 8-at a 36-ból, Adán 6-ot a 29-ből,

¹⁰ Izveštaj o ukupnim rezultatima izbora za narodne poslanike Narodne Skupštine, Republička izborna komisija. www.rik.parlament.gov.rs/cirilica/propisi_frames.htm. 2012. október.

¹¹ Izveštaj o ukupnim rezultatima izbora za narodne poslanike Narodne Skupštine, Republička izborna komisija www.rik.parlament.gov.rs/cirilica/propisi_frames.htm. 2012. október.

¹² Lásd: Izveštaj o ukupnim rezultatima izbora za poslanike u Skupštinu Autonomne pokrajine Vojvodine raspisanih za 6. maj 2012. godine. Letöltve a www.pik.skupstinavojvodine.gov.rs/docs/honlapról_2012_szeptemberében.

¹³ Izveštaj o ukupnim rezultatima izbora za poslanike u Skupštinu Autonomne pokrajine Vojvodine raspisanih za 6. maj 2012. godine. Letöltve a www.pik.skupstinavojvodine.gov.rs/honlapról_2012_szeptemberében.

Törökkanizsán 6-ot a 31-ből, Temerinben 3-at a 33-ből, Begaszentgyörgyön 3-at a 31-ből, Magyarcsernyén 3-at a 25-ből, Zomborban 3-at a 61-ből.¹⁴

Az önkormányzati megmérettetésen indult többi magyar NKPP mindössze 12 mandátumot szerzett. Az MRM és a VMDP Szabadkán 1-1-et, a VMDP Temerinben 3-at, Zentán az MPSZ 3-at, az MRM Magyarkanizsán 1-et, a VMDK Adán, Zomborban és Óbecsén 1-1-et. A magyarul lakta önkormányzatok többségében, ebből három magyar többségű önkormányzatban, Topolyán, Csókán és Kishegyesen a „kis” magyar pártok egyetlen jelöltet sem juttattak be, sőt néhol jelöltlistát sem tudtak állítani.

I.5. ZÁRSZÓ HELYETT

A jogi keretek ismeretében megállapítható, hogy Szerbiában a nemzeti kisebbségek reprezentatív képviseletét a választott képviselő-testületekben elsősorban azok a mandátumszerzési kedvezmények hivatottak elősegíteni, amelyeknek a kedvezményezettjei az NKPP-i. A jogrend serkenti ezeknek a pártoknak a megalakítását, és a természetes küszöb intézményén keresztül megkönnyíti a számukra azt, hogy képviselhessék a saját nemzeti közösségeiket a hatalom minden szintjén (PAJVANČIĆ 2007: 82–84). Ez még akkor is igaz, ha figyelembe vesszük, hogy az országos választási lista állításához aránytalanul sok hitelesített választói aláírásra van szüksége az NKPP-nek. A törvényhozó tehát kulcsszerepet szán az NKPP-inek abban a folyamatban, amelynek szavatolnia kellene a nemzeti kisebbségek reprezentatív és legitim jelenlétét a választott testületekben. Mindazonáltal a 2012. évi választási eredmények arról tanúskodnak, hogy sok nemzeti kisebbség esetében az NKPP-ken keresztül nem (és máshogy sem) valósul meg ez a képviselet, elsősorban azért, mert az NKPP-nek nincs valódi támogatottsága az adott nemzeti kisebbségen belül. Megállapítható az is, hogy az NKPP-k nagy száma nem tükrözi a szerbiai nemzeti kisebbségek politikai erőnlétét, önálló politikai szubjektumként való fellépését és jelenlétét. A sok kisebbségi párt létrehozásának okait leginkább abban kellene keresni, hogy ezek a pártok kis támogatás mellett is politikai és közéleti jelenlétet biztosítsanak önjelölt vezetőik számára, sőt egyes NKPP-k mögött talán nem is a kisebbséghez tartozó személyek és érdekek húzódnak meg.¹⁵ A választási eredmények azt is igazolják, hogy az NKPP-k mögötti valós közösségi támogatás elsősorban a magyar, a bosnyák és az albán nemzeti közösség esetében létezik, tehát ezen

¹⁴ A 2012-es önkormányzati választások eredményei megtalálhatók a <http://eizbori.com/rezultati-lokalnih-izbora-u-gradovima/> honlapon. 2012. október.

¹⁵ Ilyen az NKPP-ként bejegyzett Egyik sem a felkínált opciók közül vlach NKPP, amely támogatását elsősorban a vlachok által nem lakott Vajdaságban és Belgrádban kapta.

politikailag is szervezett kisebbségek esetében az NKPP-k könnyű megalakítása a választási küszöb eltörlésével együtt alkalmasnak bizonyult arra, hogy ezek a közösségek legitim képviselőhöz jussonak különböző hatalmi szinteken.

Mindazonáltal az egyetlen olyan NKPP, amely jelenleg a teljes nemzeti közösség képviselőjére demokratikus legitimitációval rendelkezik, az a VMSZ, amely a nemzeti tanács választásokon 2010-ben és a 2012. évi választásokon is, a leadott összes magyar szavazat abszolút többségét megszerezte. A bosnyák és albán NKPP-k esetében egyetlen párt sem rendelkezik ekkora relatív támogatottsággal a közösségen belül, ám együttvéve ezek a pártok is megszerzik a nemzeti közösséghez tartozók szavazatainak nagy többségét. A VMSZ-en kívül a többi magyar NKPP (ezek közül a 2012. évi választásokon négy indult, míg a MEP később alakult meg) folyamatosan csökkenő közösségi támogatással rendelkezik, arányosan és abszolút szavazatszám tekintetében is.

IRODALOM

- BASTA P. FLAJNER Lidija 2009. Participativna prava u Okvirnoj konvenciji Saveta Evrope: problem prirode manjinskih prava = Jovanović A. Miodrag (szerk.): *Kolektivna prava i pozitivna diskriminacija*. Beograd, 39–60.
- GYÖRI SZABÓ Róbert 2007. A szlovéniai magyar és olasz kisebbség autonómiája, politikai képviselője = Szarka László–Vizi Balázs–Majtényi Balázs–Kántor Zoltán (szerk.): *Nemzetfogalmak és etnopolitikai modellek Kelet-Közép-Európában*. Budapest, 308–323.
- PAJVANČIĆ Marijana 2007. Izborni sistem i pravo nacionalnih manjina na reprezentovanje = *Glasnik advokatske komore Vojvodine* 3–4. 71–84.
- PAJVANČIĆ Marijana 2008. *Izborno pravo*. Novi Sad
- SZÉKELY István–Gergő 2009. Speciális választójogi megoldások a kisebbségek számára – a romániai törvénykezés összehasonlító keretben = *Magyar Kisebbség* 1–2. 221–279.
- TATALOVIĆ Siniša 2005. *Nacionalne manjine u Hrvatskoj*. Split

The Political Organization of Minorities in Serbia and its Results in View of the 2012 General Elections

In multiethnic countries, multiethnicity being a significant element of Serbia's democracy founded on the sovereignty of nations, it is crucial that different ethnicities take an active part in the electoral process and are adequately represented in the directly elected representative bodies. In Serbia there are various elected government bodies: on state level the National Assembly, on province level the Assembly of the Autonomous Province of Vojvodina, on municipal level the city and municipal councils, as well as directly elected national councils.

Important constituents of political participation are political parties and organizations. This study explores to what extent Serbia's minorities take part in the electoral process, and whether they have authentic representation in the

directly elected governmental bodies. It also reflects on the legal position of minority parties, on the structure of registered minority parties, as well as their results in the 2012 elections. The paper also brings out the provisions of law which guarantee that minorities have authentic political representation on all levels of power. Alongside with that, the paper also gives a critical analysis of the flaws of the present system.

Keywords: ethnic minorities, political parties, elections, parliamentary representation